

Neljä pääväriä: Musta

© A. Sovijärvi, 2000, rev V

<http://apz.fi/kirjat/>

Tämä teksti on 1. osa "Päävärit"-sarjaa.

"Tämä on siitä loputtomasta etsimisestä."

Ensimmäinen luku

"Olen etsimässä itseäni, mutten tiedä haluanko oikeastaan löytää"

Nojasin koko painollani epämukavaan ATK-tuoliin. "MON 10 4:33", näytti kelloni digitaalinäyttö sen pienen taustavalon valaistessa myös hieman työpöytää edessäni. Lähes pimeää huonetta valaisi pääasiassa tietokoneen monitori, jonka liki mustalla ruudulla vilkkuva suuri kursori toimi kirkkaimpana valonlähteenä. Tunsin väsymyksen alkavan pikkuhiljaa vallata päätäni, ajatus ei enää luistanut.

Vilkaisin sivusilmällä lattialla ollutta suurta kolapullokasaa, sen kaiken olin tyhjentänyt tänä yönä. Mieleeni palautui hetkeksi hammaslääkärin varoitukset siitä, kuinka jatkuva makean syönte saisi hampaat tippumaan. Koko ajatus siitä, että jonkun huolenaihe voisi olla minun hampaani, sai pienen virnistyksen suupieleeni. Se kun oli pitkän ongelmalistani aivan viimeisillä sijoilla.

Sytytin loisteputkella varustetun pöytälampan ja hamusin sen kirkkaassa valossa silmiäni siristellen lähistöltä jo tunteja pöydällä lojuneen tuoremehupurkin ja pysähdyin katselemaan sen tuoteselostetta. En ollut koskaan kuullutkaan osasta mehun sisältämistä hedelmistä, mutta siitä huolimatta kaadoin purkista lämmintä mehua puolen litran lasini pohjalle, jossa oli jo valmiiksi muutaman sentin kerros kokista.

Väsymys alkoi muuttaa oloani yhä laiskemmaksi. Kumottuani mehupurkin sisällön lasiin viskasin purkin kukkuraisen roskakorin päälle, josta se tipahti maahan ja sotki lattian viimeisillä mehutipoillaan. Se oli minusta melko julmaa. Tai no, niin julmaa kuin tippa mehua lattialla voi olla. En jaksanut kuitenkaan enää edes ajatella mahdollisuutta siivoamisesta.

Olen jo aikoja sitten huomannut, että saan mietiskelevän minäni esille vasta raskaan väsymyksen jälkeen. Kun tuo raja on saavutettu, alan nähdä maailman uudella tavalla. Tunne on kuin leijailisi hieman oman ruumiinsa yläpuolella ja katselisi seurausten sijasta suoraan syitä.

Kulautin koko lasin sisällön kerralla samalla, kun seurasin suuren hämähäkin kiipeämistä pitkin koneeni tornikotelo.

Aurinko oli vielä kaukana nousemisesta, mutta ulkona näki silti eteensä. Päästin verhoista irti ja seurasin kuinka ne palasivat alkutilaansa kuin hidastetussa filmissä. Talossa muut nukkuivat, kaikessa hiljaisuudessa kävelin eteiseen ja heitin farkkupaidan päälleni. Jos olisi hieman hämärämpää, olisin käytännössä näkymätön tummanpuhuvassa varustuksessani. Väsymys alkoi taistella jokaista liikettä vastaan. Kädet tuntuivat kuin lyijynraskailta.

Työnsin ulko-oven auki ja astuin ulos. Kirpeä aamuilma ja pienoinen tuulenvire muistuttivat minua siitä, miksi pidän sisätiloista. Postin sähkötoiminen jakeluauto lähestyi huristen suunnatessani kohti autotallia. Nostin pyöräni ulos ja hyppäsin kyytiin. Postiautoa lukuun ottamatta hiljaisuus oli hämmästyttävä.

Olen elämässäni tehnyt tämän saman lenkin kymmeniä, jos en satoja kertoja. Etsin jotain, mutta en tiedä mitä. Etsinkö kenties tinakenkätyttöä, maallista vaurautta, uusia kokemuksia, jännitystä vai muutosta, ei ole minulle koskaan selvinnyt. Minulla vain on halu etsiä ja se halu tulee aina kun olen tässä tilassa.

Kaikki muuttui niin rauhalliseksi, en murehtinut enää odottavia laskuja, puuttuvaa työpaikkaa, muiden ongelmia tai minulle asetettuja odotuksia. Hetken ajan olin täysin omassa maailmassani. Olin jo kauan sitten alkanut arvostaa elämässä eniten näitä aamuhetkiä.

Toinen luku

"Totuuden silmiin katsominen on turhaa - kukaan kun ei voi määritellä olevansa totuus, totuus on abstrakti"

Tunsin energian virtaavan itseeni ja pyörä alkoi liikkua. Tästä juuri pidin; normaalissa elämässä tunnen itseni lähes poikkeuksetta niin voimattomaksi. Sitä, miksi suurin voimavarantoni ilmenee vasta sitten, kun luulin kuluttaneeni jo kaiken voimani pois, on edelleenkin mysteeri. Olen useasti toivonut voivani ammentaa tätä voimavarantoa muinakin aikoina, tuloksetta. Ehkäpä tämä voima on suotu minulle tätä varamaailmaani varten.

Ajelin pitkin pyöriteitä kohti Mielakkaa, kun hetkellisesti yksinäiseen maailmaani tuli särö. Tien pientareella olleella penkillä nukkui joku rähjäisissä verkkareissaan. Penkin alla rehotti paksu ruoho jonka seasta pilkisti esiin rikkinäisiä kaljapulloja sekä sateen pehmittämiä rökiaskeja. Maa oli jokseenkin kuiva, aiemmin yöllä tullut tihkusade oli kuitenkin kastellut penkillä torkkuvan ja vilkuilin vielä ohi ajettuani tätä yksinäistä sielua.

Vaikka monet kääntävätkin peukalon alaspäin nähdessään deekuja, olen pikkuhiljaa alkanut ymmärtää, että tavara on hyvin kaukana onnesta. Parhaat tavaraan liittyvät muistoni olivat odottamisessa, ei itse odotuksen kohteen saamisessa. Olen elänyt työttömän elämää nyt lähes kaksi vuotta, enkä voi sanoa, että olisin pahemmin rahoissa ollut. Silti voin sanoa tämän olleen elämäni parhaimpia aikoja, sillä kun keksin nämä aamulenkit, olen saanut nauttia tästä täysin tyhjästä olostas edes hetken aikaa.

Maallisen materian juuret ovat kuitenkin syvällä minussa, sillä olen leikitellyt ajatuksella että joskus vaan katoaisin ja eläisin ikuisella aamulenkillä läpi koko elämäni. Tällaiset päiväunet saavat minut tavallaan haikeaksi, sillä vaikka ajatus jättää kaikki ja elää yksinkertaisesti on käynyt varmaan meistä suurimman osan mielessä, löytyy harvoja joilla todella kantti kestäisi eräänä päivänä kävellä ulos työpaikaltaan ja kadota. Tarkan punnitsemisen jälkeen joudun myöntämään, että minäkin jäisin todennäköisesti häviäjäksi.

Tiputin polkupyörän vaihdetta pienemmälle ja lähdin nousemaan Mielakan laskettelukeskuksen huipulle johtavaa hiekkatietä. Olen huomannut, että joutuessani polkemaan rajusti jyrkkää rinnettä, häviää koko ajatusmaailmasta mennyt ja tuleva. Ainoastaan tämänhetkinen on aistittavissa. Laskin tarkasti polkaisujen määrää ja katselin tämän niin tutun reitin maamerkkejä. Soratietä reunustivat korkeat kuuset, takana avautui näköala Kouvolan ratapihalle.

Lopulta huipulla jätin pyöräni jalkatuelle ja kiipesin kilpalaskun lähtötorniin katselemaan ympärilleni. Jossain kauempana liiti lokki, metsämaisema avautui eteeni kuin saduissa. On vaikeaa uskoa, että kaiken tämän metsän keskellä on kuitenkin kaupunki. Huomasin hetken aikaa ajattelevani englanniksi, kuinka kutsuisin kaupungilla pyörineet turistit katsomaan kaupunkia tästä vaihtoehtoisesta näkökulmasta. Kuinka he hämmästelisivätkään tätä silmäkantamattomiin riittävää puumassaa. Mutta toisaalta, hajotkoon keskustaan. Minä olen nyt vapaa.

Kuten tavallista, rinteiden laella tuuli melko voimakkaasti. Se ei kuitenkaan saanut minua palelemaan kuten syksyn viimojen aikaan. Se oli pikemminkin lempeän lämmin. Käännyin kohti ratapihaa ja seurasin, kuinka muutama yksittäinen juna liikkuu kymmenien vierekkäisten raiteiden sekamelskassa. Siellä täällä oli irtonaisia vaunuja odottamassa matkan jatkumista.

Olen aina pitänyt junista ja niiden seuraamisesta. Ne edustavat sitä massakuljetustekniikkaa, jossa ihmiset vielä tänäkin päivänä avautuvat toisilleen. Tosin sekin kulttuuri on jo katoamassa nopein askelin; viereen istuneelle ventovieraalle ei enää sanota edes väkistä tervehdystä, vaan kyräilläään vieressä olleen tyhjän tilan katoamista.

Omituisia me ihmiset olemme, kertakaikkiaan.

Kolmas luku

"Samaan aikaan matkani alku ja loppu ovat näkyvissä, en silti tunne oloani mitenkään epätoivoiseksi"

Kävelin takaisin pyöräni luokse, aamuauringon nousuun ei olisi enää pitkä aika. Levyjarrut hohkaten laskin rinteiden alas ja suuntasin toiselle puolelle kaupunkia, kohti hyppyrimäkiä. Keskustassa oli jo jonkinasteista liikennettä, muutama hajanainen auto ajoi läpi risteysten,

joiden keltaista vilkuttavat liikennevalot muistuttivat minua kesälomakaudesta.

Reittini kulki läpi keskustan puiston, jossa yksinäinen sielu korjasi talteen sunnuntai-iltana irrotelleen jengin jättämiä kaljapulloja. Luin joskus tyypistä, joka keräsi pulloja viikonlopun riehnan jälkeen ja lähti sitten rahoilla lomamatkalle. En voisi rehellisesti sanoa keksiä paljoakaan typerämpää tapaa tuhlaata aikaansa. Ja tarkoitan sitä lomamatkaa, en pullojen keräilyä.

Ajoin ohi Urheilupuiston ja jatkoin ylös hyppyrimäelle vievää tietä. Pyörä suti hieman jyrkässä hiekkamäessä, mutta kulki silti yllättävän vaivattomasti. Pian metsän keskeltä nousivat hyppyrimäet kohti korkeuksia ja minä pysähdyin. Lukitsin pyörän melkein liioitellun huolellisesti ja katsoin hyppyrimäen juurelta avautuvaa maisemaa, sekä ruohoa rehottava alastulorinnettä. Vähän matkan päässä kohosi betoninen kovia kokenut tuomaritorni.

Kävelin korkeamman mäen portaille, mutta jouduin pettymykseksi huomaamaan niiden olleen ylhäällä. Katselin hetken ajan harmistuneena portaita ja käännyin sitten kohti pienempää mäkeä - aamuyön tunnelma alkoi pikkuhiljaa väistyä, auringon nousuun ei ollut enää pitkä aika.

Lähdin nousemaan pikkumäen portaita ylöspäin tuhahtaen huvittuneena 'asiatonta oleskelu kielletty'-kyltillä. Minun oleskeluni ei ollut asiaton. Kiivetessäni puisia portaita seurasin kuinka maa jäi pikkuhiljaa yhä alemmas ja alemmas. Puiden latvat olivat minun tasollani. Jossain haukkui yksinäinen koira.

Kevyt tuulenvire alkoi jälleen puhalttaa, mutta tällä kertaa niin luotaantyöntävän viileänä. Se ei saanut minua kuitenkaan perumaan päätöstäni nähdä kaupunki vielä kerran täältä ylhäältä. Portaat narisivat ja koko hyppyrimäki huojui, minua ei kuitenkaan koskaan pelottanut nousta tänne.

Monen minuutin kiipeämisen palkaksi seisoin lopulta aivan huipulla katsellen uskomatonta näköalaa. Mielakan päältä ei nähnyt lähellekään niin kauas kuin täältä. Seurasin vielä nukkuvaa kaupunkia lintuperspektiivistä. Päätin lopulta istuutua laskurinteen reunalle ja seurata, kuinka horisontissa kajastaneet keltaisen sävyt alkoivat ympäröidä pikkuhiljaa puiden takaa nousevaa aurinkoa.

Menetin kokonaan käsitykseni ajasta. Seurasin vain kuinka aurinko nousi kiireettä alkaen lämmittää hyistä aamuilmaa. Musta paitani imi sen lämpöä itseensä ja aloin tuntea oloni samaan aikaan lämpimäksi ja uneliaaksi. Takaani kuuluneet hitaat askeleet katkaisivat ajatuksen mutteivät tunnetta. Viereeni istuutui tyttö kullankeltaisine hiuksineen ja farkkutakkeineen. Hän tuntui ymmärtävän mitä katsoin.

Minun aikani taitaa olla lopussa, mutta en kadu mitään.